

**ArcheoPro Archeologisch rapport
Nr 891**

**De Cocq van Haefdenstraat, Meerlo
Gemeente Meerlo-Wansum
Inventariserend Veldonderzoek (IVO);
Bureauonderzoek en karterend booronderzoek**

Richard Exaltus

maart 2009

ArcheoPro

ArcheoPro Archeologisch rapport Nr 891

De Cocq van Haeftenstraat, Meerlo Gemeente Meerlo-Wansum Inventariserend Veldonderzoek (IVO); Bureauonderzoek en karterend booronderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Arvalis Adviseurs, Postbus 5043, 5800 GA Venray
Status: versie 23-03-2009

Projectcode : 08-142-S De Cocq van Haeftenstraat, Meerlo
Bestandsnaam : ArcheoPro, De Cocq van Haeftenstraat, Meerlo, 2009 03 23
Opgesteld conform KNA 3.1
Archis CIS-nummer: 31612
Bevoegd gezag: Gemeente Meerlo-Wansum
Opslagplaats documentatie: Provincie Limburg

Auteur: Richard Exaltus
Projectleider : Richard Exaltus
Projectmedewerkers: Joep Orbons, Rob Paulussen, Thessa Meyliss, Monika Knul
Onderaannemers: nvt
Autorisatie: Drs. R.P. Exaltus; senior-archeoloog

ISSN : 1569-7363

Uitgegeven door Souterrains, Partner of ArcheoPro
© Copyright 2008 Souterrains, Maastricht

Souterrains, Partner of ArcheoPro

Holdaal 6
NL 6228 GH Maastricht
Nederland
Tel : 0(0 31) 43 3672586
Fax: 0(0 31) 43 3672585
Mobiel: 0(0-31) 6-15 071 366

BTW: NL.1575.24.541.B01
e-mail: j.orbons@souterrains.nl
www.souterrains.nl

Kamer van Koophandel Zuid Limburg: 14066883
Postbank: 8980640
IBAN: NL29PSTB0008980640 BIC/ Swift: PSTBN L21

Inhoudsopgave:

Samenvatting.....	4
1 Inleiding.....	5
1.1 Algemeen.....	5
1.2 Locatiegegevens:.....	5
1.3 Onderzoek.....	5
2 Bureauonderzoek.....	7
2.1 Methode en bronnen.....	7
2.2 Geo(morfo)logie, aardkunde en bodem.....	8
2.3 Archeologie.....	12
2.4 Informatie amateurarcheologen.....	15
2.5 Historie.....	17
2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel.....	19
2.7 Onderzoeksstrategie.....	20
3 Veldonderzoek.....	21
3.1 Verrichte werkzaamheden.....	21
3.2 Resultaten booronderzoek.....	21
4 Conclusies en aanbevelingen (selectieadvies).....	24
Bronnen.....	25
Literatuur.....	26
Bijlage 1: Boorbeschrijving.....	27

Samenvatting

Op 22 oktober 2008 is door ArcheoPro een Inventariserend VeldOnderzoek (IVO) uitgevoerd op een terrein aan de Cocq van Haftenstraat te Meerlo.

Het archeologisch onderzoek betrof een Inventariserend VeldOnderzoek (IVO) met bureaustudie. Bureauonderzoek heeft tot doel om op basis van beschikbare informatie te komen tot een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel. Het Inventariserend Veldonderzoek heeft vervolgens tot doel om het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel te toetsen door middel van veldwaarnemingen. Hiermee kan de vraagstelling beantwoord worden of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of deze vervolgonderzoek en/of planaanpassing vereisen.

Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een lage verwachting voor wat betreft de aanwezigheid van archeologische resten uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd en een middelmatige verwachting voor resten uit voorgaande perioden, waarbij het waarschijnlijk vooral zal gaan om resten van kleinere kampementen en niet om resten van (grote) nederzettingen en grafvelden.

Het plangebied is in de negentiende eeuw ontgonnen en vervolgens deels beplant met bos. In de twintigste eeuw heeft binnen het plangebied schaalvergroting plaatsgevonden en is pal ten zuidoosten van het plangebied een landbouwbedrijf gebouwd. Dit bedrijf zal binnen het plangebied, worden uitgebreid met een schuur.

Binnen het plangebied zijn 23 boringen gezet met behulp van een zandguts en een megaboort. Uit het met de zandguts verrichte onderzoek blijkt dat de bodem binnen het plangebied gekenmerkt wordt door een gemiddeld ongeveer veertig centimeter dikke bouwvoor met daaronder veelal een enkele decimeters dikke menglaag. Hieronder is het schone gele zand van de C-horizont aangetroffen. Het betreft lemig, fijn zand.

Slechts op één boorpunt bleken resten van een podzolbodem aanwezig te zijn.

Ondanks het tot 30 cm in de C-horizont doorzetten van de boringen en het zeven van het opgeboorde zand, zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

De resultaten van het onderzoek geven derhalve geen aanleiding om archeologisch vervolgonderzoek te adviseren. Evenmin zijn tijdens het onderzoek archeologische resten aangetroffen waarmee tijdens de verdere planvorming of bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden rekening zou moeten worden gehouden.

In verband met het volledig ontbreken van archeologische indicatoren binnen het plangebied, zijn de KNA-onderdelen *Waardestelling en Selectieadvies*, in dit rapport niet nader uitgewerkt.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

- Opdrachtgever: Arvalis Adviseurs, Postbus 5043, 5800 GA Venray
- Geplande ingrepen: Bouw van een schuur.
- Datum uitvoering veldwerk: 22 oktober 2008
- Archis CIS nummer: 31612
- Opgesteld conform KNA 3.1.
- Bevoegd gezag: Gemeente Meerlo-Wansum
- Bewaarplaats vondsten: Provincie Limburg
- Bewaarplaats documentatie: Provincie Limburg

1.2 Locatiegegevens:

- Provincie: Limburg
- Gemeente: Meerlo-Wansum
- Plaats: Meerlo
- Toponiem: Meerlosche Heide
- Globale ligging: Ten westen van Meerlo
- Hoekcoördinaten plangebied:
  - o 202.670 / 391.570
  - o 202.800 / 391.590
  - o 202.840 / 391.380
  - o 202.680 / 391.520
- Oppervlakte plangebied: 1.17 ha
- Eigendom: Particulier
- Grondgebruik: Akker
- Hoogteligging: ± 20 m +NAP
- Bepaling locaties: GPS Garmin, meetlinten
- Onderzoeksgebied bureauonderzoek: Cirkel met een straal van één kilometer rond het centrum van het plangebied

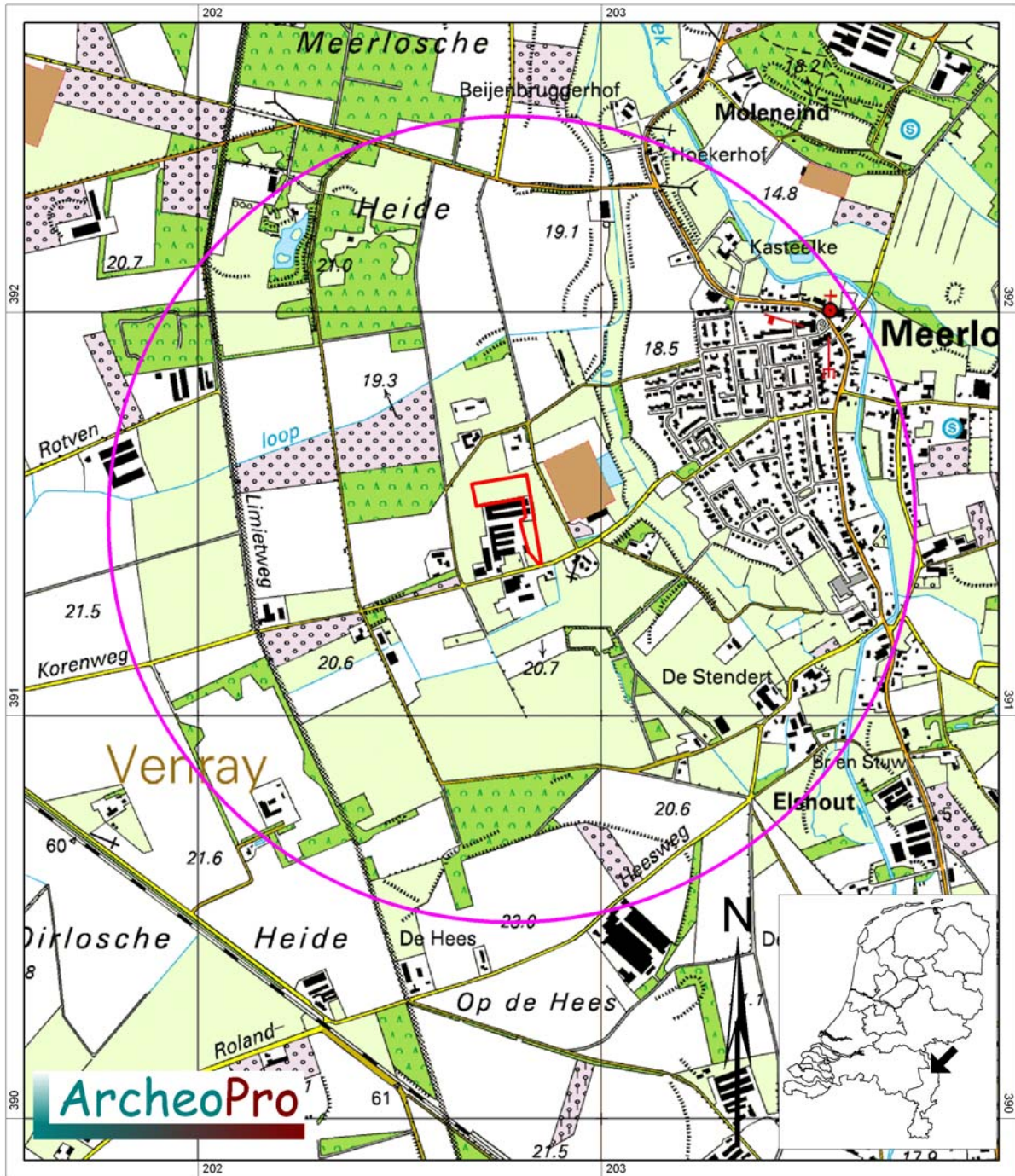
1.3 Onderzoek

Op 22 oktober 2008 is door ArcheoPro een Inventariserend VeldOnderzoek (IVO) uitgevoerd op een terrein aan de Cocq van Haftenstraat te Meerlo.

Het archeologisch onderzoek betrof een Inventariserend VeldOnderzoek (IVO) met bureaustudie. Bureauonderzoek heeft tot doel om op basis van beschikbare informatie te komen tot een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel. Het Inventariserend Veldonderzoek heeft vervolgens tot doel om het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel te toetsen door middel van veldwaarnemingen. Hiermee kan de vraagstelling beantwoord worden of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of deze vervolgonderzoek en/of planaanpassing vereisen.

ArcheoPro voert haar onderzoeken uit conform de hiervoor vastgelegde normen en richtlijnen en is door de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) vergunning verleend tot het verrichten van bepaalde archeologische werkzaamheden in het kader van het doen van opgravingen, bestaande uit prospectie door middel van booronderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. R.P. Exaltus (senior-archeoloog), ing. P.J. Orbons (senior vakspecialist), R.P.A. Paulussen Bc. (geograaf) en Knul en T. Meyliss (veld-technici).

Figuur 1: De ligging van het plangebied (rood omlijnd) met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode en bronnen

Tijdens het bureauonderzoek wordt door de bestudering van beschikbare bronnen, kennis vergaard omtrent de bodem en geologie van het onderzoeksgebied en de hierin bekende en te verwachten archeologische waarden.

Aan de hand van de resultaten van het bureauonderzoek kan de beste aanpak voor het veldonderzoek worden bepaald.

Hierbij zijn de volgende bronnen geraadpleegd (voor bronvermelding; zie ook literatuurlijst, dit geldt ook voor de kaarten die in de tekst opgenomen zijn):

- Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW)
- Archeologische MonumentenKaart (AMK)
- ARCHEologisch Informatie Systeem (ARCHIS)
- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN)
- Landschappen van Maas en Peel, J. Renes, 1999
- Bodemkaart 1:50.000
- Geomorfologische kaart 1:50.000
- Geologische kaart 1:50.000
- Tranchotkaart 1805
- Kadastrale minuutplan met aanwijzende tafels, 1830
- Grote historische atlas van Nederland 1:50.000 1838-1857 (Deel 4)
- Historische topografische atlas van Noord-Brabant 1836-1843, 1:25.000
- Grote historische topografische atlas van Nederland, provincie Limburg 1:25.000 1894-1926
- Atlas van topografische kaarten Nederland 1955-1965, 1:50.000

Figuur 2: Luchtfoto met daarop rood omljnd het onderzoeksgebied.

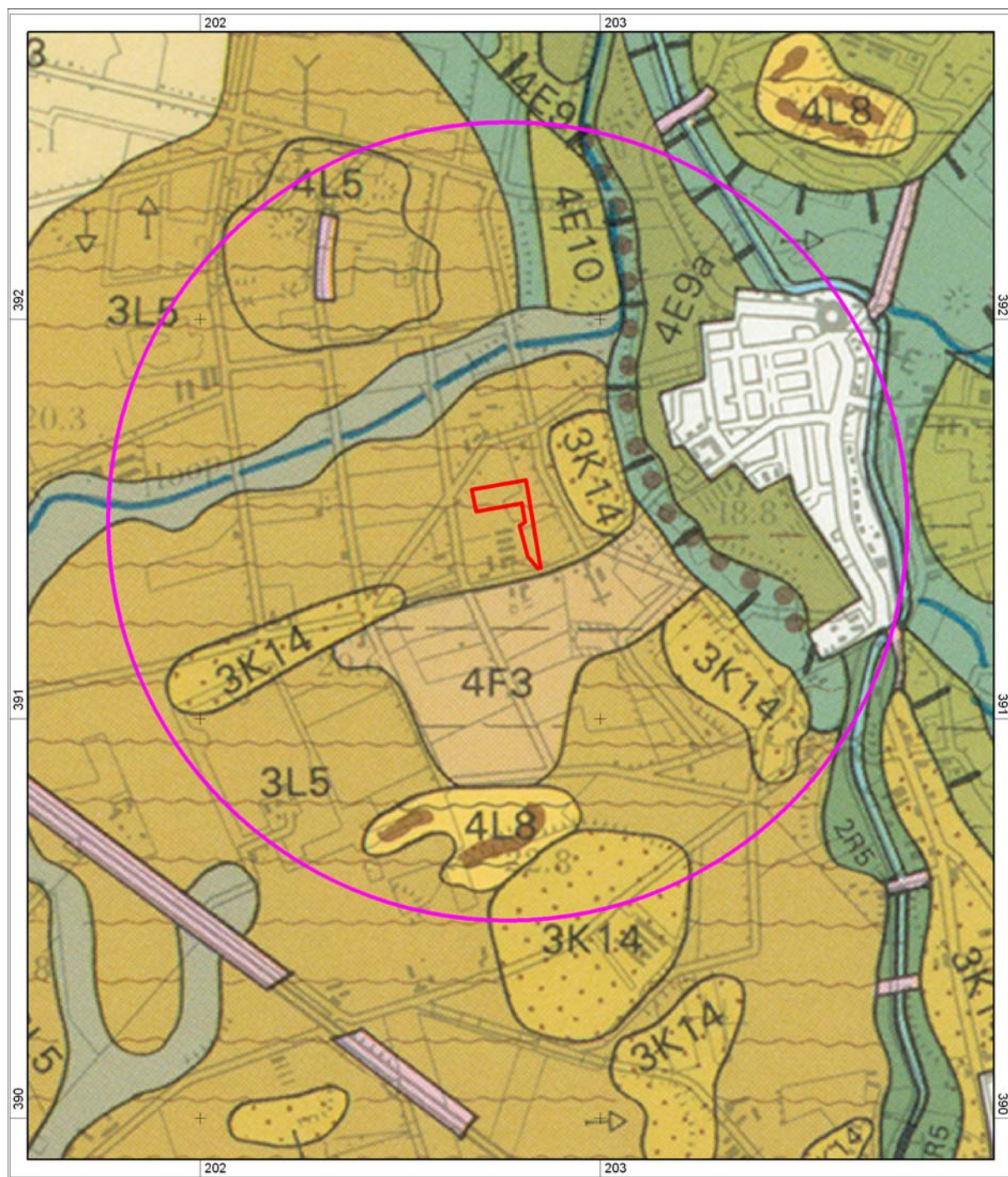
2.2 Geo(morfo)logie, aardkunde en bodem

Tijdens een groot deel van de laatste ijstijd (het Weichseliën), heerste in Nederland een poolklimaat. Door het ontbreken van begroeiing had de wind vrij spel en kon vanuit het Noordzeebekken dekzand worden afgezet. Dit dekzand behoort tot het Laagpakket van Wierden (Formatie van Boxtel). Het plangebied ligt in een gebied met dekzandruggen (legenda-eenheid 3L5, figuur 3). Hierbinnen liggen ook geïsoleerde dekzandruggen (legenda-eenheid 3K14, figuur 3). Ten noorden van het plangebied wordt het gebied met dekzandruggen doorsneden door een dalvormige laagte zonder veen (legenda-eenheid 2R2, figuur 3). Deze laagte vormt het dal van de Boddebroekerloop.

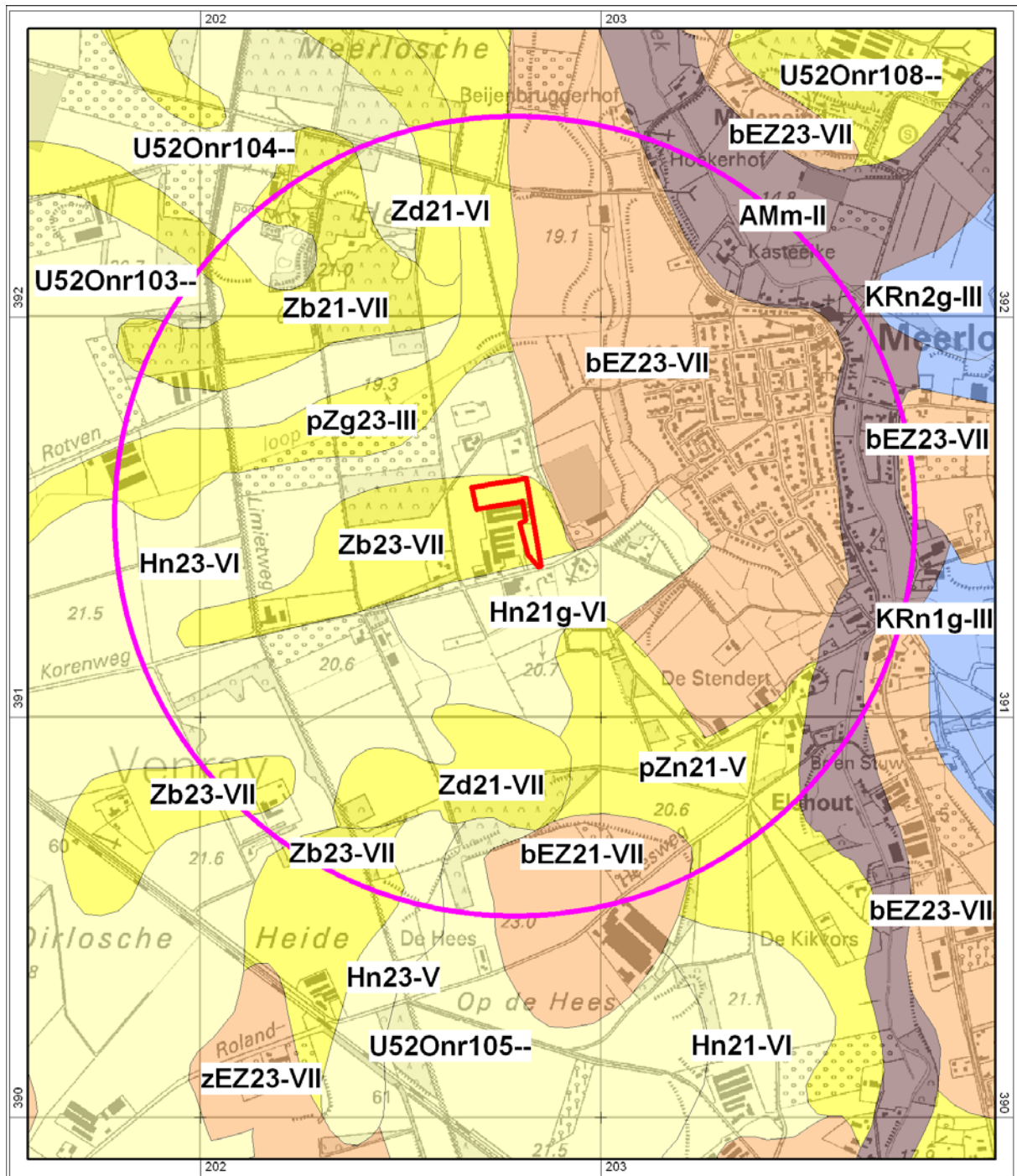
Op het oostelijke deel van het onderzoeksgebied liggen geulen van een vlechtend afwateringsstelsel (legenda-eenheid 2R10). Het betreft hier oude Maasgeulen uit de tijd dat de Maas nog een vlechtende rivier vormde. Op enkele honderden meters ten oosten van het plangebied vormt de overgang naar deze geulen een steilrand. Deze steilrand is ontstaan doordat hier een tektonisch opheffingsgebied ligt; de Peelhorst. Dit opheffingsgebied, of horst, vormt plaatselijk plateaus. Een dergelijke plateau-achtige horst (legenda-eenheid 4F3, figuur 3) ligt pal ten zuiden van het plangebied. Ten zuiden van deze plateau-achtige horst liggen lage landduinen met bijbehorende vlakten en laagten (legenda-eenheid 4L8, figuur 3). Dergelijke landduinen zijn veelal ontstaan doordat het zand kon gaan stuiven ten gevolge van overbegrazing en het afplaggen van grote heidegebieden in de Middeleeuwen. De plaggen werden in potstallen vermengd met mest en vervolgens opgebracht op intensief gecultiveerde akkers. Hierdoor ontstonden enkeerdgronden die worden gekenmerkt door een tenminste 50 cm dikke zwarte humeuze bovengrond. Veelal gaat het esdek geleidelijk aan over in het niet door plaggenbemesting met humus verrijkte zand. Doordat enkeerdgronden vaak zijn aangelegd in gebieden waarin oorspronkelijk podzolgronden zijn ontstaan, kunnen resten hiervan onder het esdek aanwezig zijn. Binnen het onderzoeksgebied zijn enkeerdgronden aanwezig op het oostelijke deel en tegen de zuidrand (Figuur 4; legenda-eenheden EZ21 en EZ23). Binnen het plangebied zelf geeft de bodemkaart de aanwezigheid van Vorstvaaggronden aan (Figuur 4; legenda-eenheid Zb23). Dergelijke bodems worden gekenmerkt door beginnende bodemvorming en komen veelal voor in zand dat al langere tijd geleden is verstoven. In jongere stuifzanden zullen eerder duinvaaggronden aanwezig zijn zoals het geval is in het gebied met lage landduinen in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied (Figuur 4; legenda-eenheid Zd21). Op de overige delen van het onderzoeksgebied bestaan de bodems overwegend uit veldpodzolgronden (Figuur 4; legenda-eenheid Hn23). Intacte podzolgronden worden gekenmerkt door een uitspoelingslaag (E-horizont) en een inspoelingslaag (B-horizont). De B-horizont gaat veelal via een overgangslaag (de BC-horizont) over in het niet door bodemvorming beïnvloede zand (de C-horizont).

Op de uitsnede uit het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN; figuur 5) is te zien dat het plangebied op de relatief laag gelegen rand ligt van het hoger gelegen dekzandlandschap van het onderzoeksgebied.

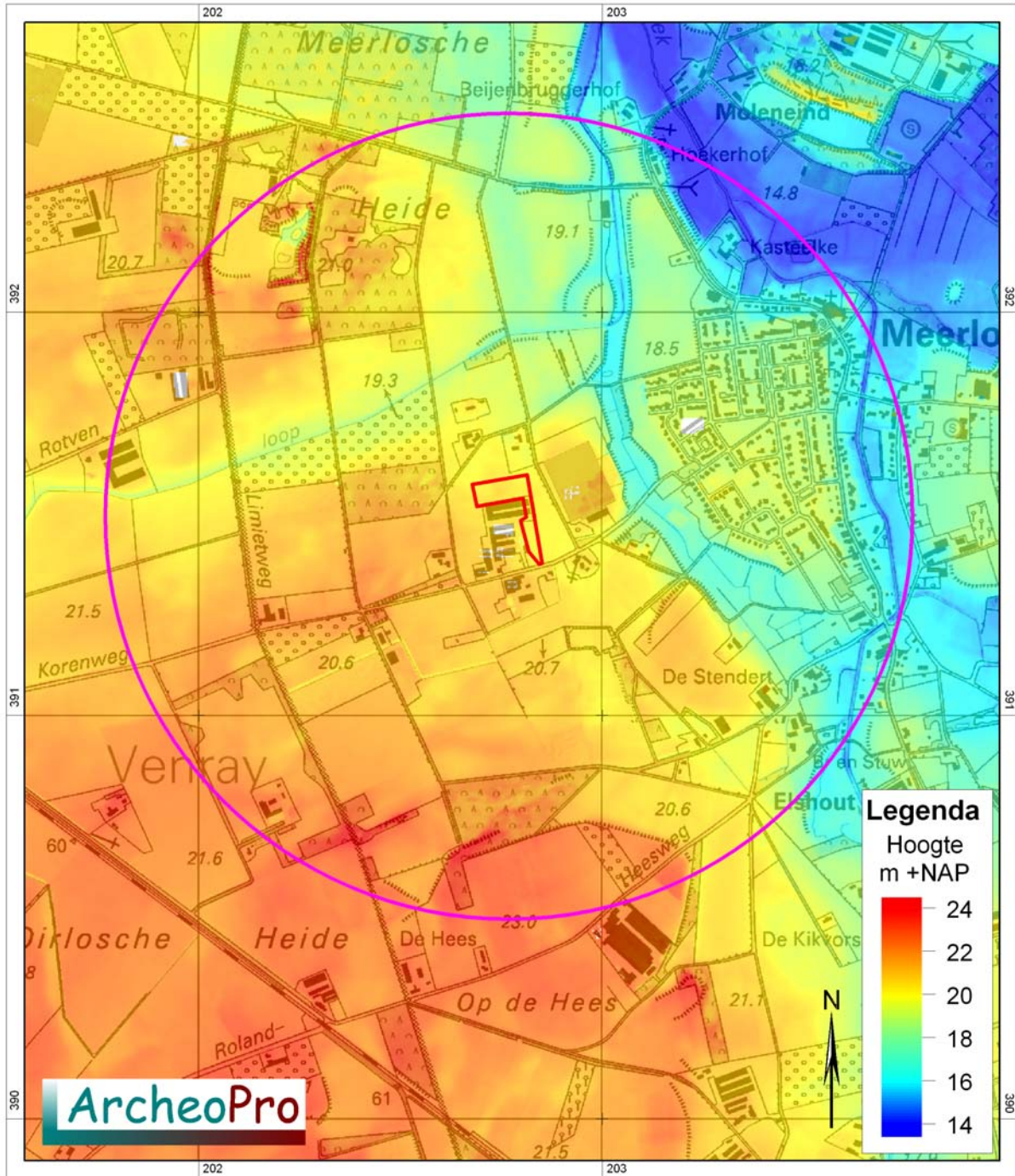

Figuur 3: Uitsnede uit de geomorfologische kaart met daarin rood omlijnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

Figuur 4: Uitsnede uit de bodemkaart met daarin rood omlijnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

Figuur 5: Uitsnede uit het Actueel Hoogtebestand Nederland met daarin rood omljnd het plangebied met daaromheen de cirkel die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

2.3 Archeologie

Volgens de Indikatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW 3.0) ligt het plangebied in een zone met een hoge kans op het aantreffen van archeologische waarden. Het uiterste zuiden van het plangebied ligt in een zone met een lage kans op het aantreffen van archeologische waarden.

Binnen het onderzoeksgebied liggen drie monumenten, zes vondstmeldingen en een aanzienlijk aantal waarnemingen.

Monument 16265 ligt op de oostrand van het onderzoeksgebied en betreft de oude dorpskern van Meerlo. In dit monument ligt de waarneming 38686 die aardewerk uit de middeleeuwen betreft. Ook de net ten westen van dit monument gelegen waarneming 131193, betreft aardewerk uit de middeleeuwen (tot nieuwe tijd).

Monument 8271 ligt ten noordwesten van het plangebied. In dit monument liggen de waarnemingen 6682, 6683, 6684, 28065, 28215, 28217, 28218, 28219, 28221, 28222, 28224, 28470 en 28692. Hier zijn talrijke vondsten uit het mesolithicum, het neolithicum en de bronstijd gedaan. Waarneming 28224 betreft een spits uit het laat-paleolithicum terwijl ter plaatse van waarnemingsnummer 28470 ook aardewerk uit de ijzertijd en de middeleeuwen is aangetroffen. Ook Monument 8274, dat iets verder naar het westen ligt, betreft vondsten uit het neolithicum en de bronstijd. De tussen, en in de nabijheid van de beide monumenten gelegen waarnemingen 1412, 1413, 6680, 6703, 28064, 28174, 28212, 28214, 28230 en 28306 betreffen voornamelijk vondsten uit het mesolithicum en het neolithicum. De vuursteenvondsten die ter plaatse van de waarnemingsnummers 28174, 28304, 28230 en 28306 gedaan zijn, dateren mogelijk zelfs al uit het laat-paleolithicum. Tevens liggen hier de vondstmeldingen 405909 en 405910. Op deze beide locaties zijn tijdens door BAAC verricht booronderzoek aardewerkscherven gevonden uit de periode bronstijd tot Romeinse tijd.

Op enkele honderden meters ten zuiden van de cluster van monumenten en waarnemingen, liggen de waarnemingen 6681, 28305 en 28370. Ook hier betreft het vuursteenvondsten uit de periode laat-paleolithicum tot bronstijd.

In het noorden van het onderzoeksgebied liggen de vondstmeldingen 401200, 401204 en 401205. Vondstmelding 401200 betreft vuursteenvondsten uit de periode paleolithicum tot bronstijd en aardewerk uit de periode neolithicum tot ijzertijd. De vondstmelding 401204 betreft een oven uit de nieuwe tijd en vondstmelding 401205 een vuurstenen kling uit de periode laat-paleolithicum tot bronstijd alsmede metaalvondsten uit de periode middeleeuwen tot nieuwe tijd.

Waarneming 28304 ligt het dichtst in de nabijheid van het plangebied, op ongeveer tweehonderd meter ten westen hiervan. Hier is bewerkt (vuur)steen gevonden uit de periode laat-paleolithicum tot bronstijd alsmede aardewerk uit de de periode neolithicum tot ijzertijd. Op ongeveer vierhonderd meter ten oosten van het plangebied ligt de waarneming 21252. Hier is aardewerk uit de ijzertijd aangetroffen.

In de zuidwesthoek van het onderzoeksgebied liggen de waarnemingen 15355, 28231, 28287 en 28352. Hier zijn vuursteenvondsten gedaan uit de periode laat paleolithicum tot neolithicum en aardewerkvondsten uit de ijzertijd. Tevens is hier een (restant van) een grafheuvel aanwezig.

De op de zuidostrand van het onderzoeksgebied gelegen waarneming 6678, betreft een slijpsteen uit de periode laat-paleolithicum – bronstijd.

Op geringe afstand ten noordoosten van het plangebied ligt onderzoeksmelding 26403 alwaar in 2008 door SyntheGra een onderzoek is gedaan. Dit onderzoek lijkt geen vondsten te hebben opgeleverd. Ditzelfde geldt voor het nog iets verder naar het noordoosten gelegen onderzoeksgebied met nummer 12170 dat in 2004 door Vestigia is onderzocht.

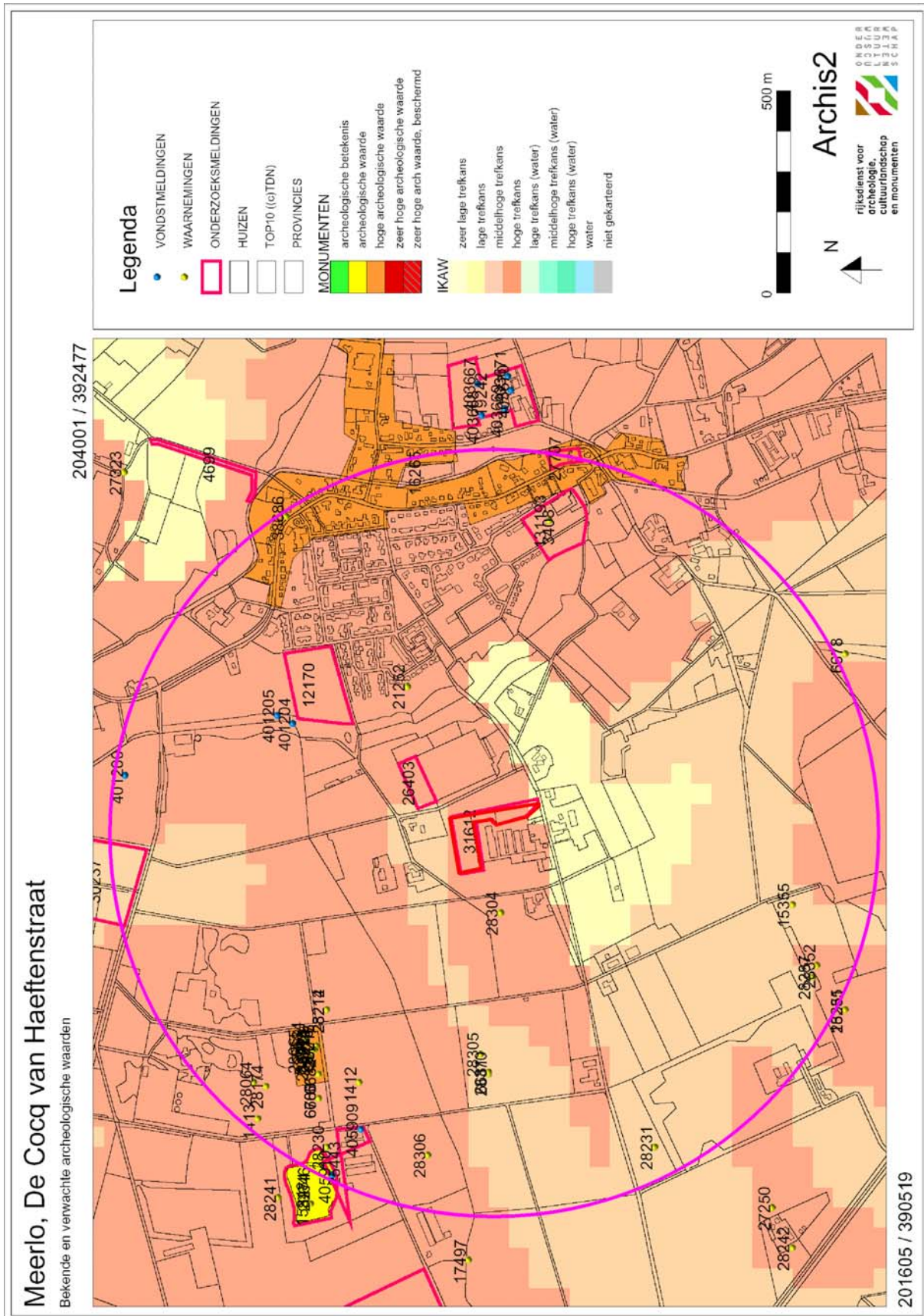
Monumenten en waarnemingen			
Nummer	Coördinaat	Periode	Vondsten
8271	202.226/391.944	- Laat Neolithicum - Bronstijd	- bewoningssporen - bewoningssporen
8274	201.901/391.939	Laat Neolithicum tot Bronstijd	Een terrein met sporen van bewoning
16265	203.672/391.664	Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd	De oude dorpskern van Meerlo
1412	202.160/391.820	Laat Neolithicum	Keramiëk (Klokbeker-cultuur)
1413	202.070/392.070	Laat Neolithicum	Keramiëk en een vuurstenen kling (Klokbeker-cultuur)
6678	203.220/390.620	Laat Paleolithicum tot Midden Bronstijd	Een slijp-/wetsteen
6680	202.120/391.920	Laat Mesolithicum tot Vroeg Neolithicum	Een vuurstenen spits
6681	202.180/391.500	Neolithicum	Bewerkt vuurstenen
6682	202.180/391.920	Mesolithicum tot Neolithicum	Een vuurstenen werktuig/ gereedschap
6683	202.180/391.920	- Laat Neolithicum tot Midden Bronstijd - Laat Neolithicum tot IJzertijd - Late Bronstijd	- Keramiëk - Keramiëk - Keramiëk (Nederrijnse grafheuvel-cultuur)
6684	202.270/391.950	Midden tot Laat Neolithicum	Een vuurstenen bijl
6703	202.120/391.920	- Neolithicum - Laat Neolithicum	- Een vuurstenen spits, een kling, een schrabber, een afslag en een bijl - Keramiëk (uit de Klokbeker- cultuur)
15355	202.600/390.750	- Mesolithicum tot Neolithicum - IJzertijd	- Een vuurstenen afslag en een werktuig/gereedschap - Keramiëk
21252	203.140/391.700	IJzertijd	Keramiëk
28064	202.160/392.080	- Neolithicum - Neolithicum tot Middeleeuwen	- Vuurstenen spitsen - Een maalsteen (ligger/loper)
28065	202.240/391.960	Neolithicum	Vuurstenen schrabbers
28174	202.150/392.050	- Paleolithicum tot Bronstijd - Neolithicum tot IJzertijd	- vuurstenen kling - Keramiëk
28212	202.340/391.900	Neolithicum	Een vuurstenen spits
28214	202.340/391.900	Neolithicum	Een vuurstenen bijl
28215	202.250/391.925	Neolithicum tot Bronstijd	Keramiëk
28217	202.250/391.925	Bronstijd	Een vuurstenen schrabber, een brok steen en keramiëk

28218	202.250/391.925	a) Laat Neolithicum tot Midden Bronstijd b) Vroege Bronstijd	c) Vuurstenen spitsen d) Vuurstenen spitsen
28219	202.240/391.935	- Laat Neolithicum - Laat Neolithicum tot Vroege Bronstijd - Vroege Bronstijd	- Keramiek (Klokbeker-cultuur) - Keramiek (Wikkeldraad-cultuur) - Keramiek (Wikkeldraad-cultuur)
28221	202.240/391.935	Neolithicum	Een vuurstenen spits
28222	202.240/391.935	Nieuwe Tijd	Keramiek (afkomstig van een brouwerij)
28224	202.240/391.935	Laat Paleolithicum	Een vuurstenen spits (uit de Creswell-cultuur)
28230	202.000/391.900	Laat Paleolithicum tot Vroeg Mesolithicum	Een vuurstenen kling, een schrabber en een steker (uit de Tjonger-cultuur)
28231	202.000/391.090	Neolithicum	Een vuurstenen spits
28287	202.420/390.700	Laat Neolithicum tot IJzertijd	Een kunstmatige ophoging (afkomstig van een grafheuvel)
28304	202.580/391.470	- Laat Paleolithicum tot Bronstijd - b) Laat Paleolithicum tot IJzertijd - Neolithicum tot IJzertijd - Midden Neolithicum tot Midden Bronstijd	- Vuurstenen werktuigen - Een wetsteen - Keramiek - Een vuurstenen spits
28305	202.230/391.520	- Laat Paleolithicum tot Bronstijd - Neolithicum tot IJzertijd	- Onbekende fragmenten vuursteen - Keramiek
28306	201.980/391.650	- Laat Paleolithicum tot Neolithicum - Laat Paleolithicum tot Bronstijd	- Een vuurstenen kling - Onbekende fragmenten vuursteen
28352	202.450/390.690	- Laat Paleolithicum - Bronstijd	- Onbekende fragmenten vuursteen, een vuurstenen steker-schrabber, spitsen, stekers en een kling (uit de Creswell-cultuur) - Onbekende fragmenten vuursteen, brokken steen, een slijp-/wetsteen van zandsteen/kwartsiet, keramiek en een vuurstenen werktuig/gereedschap
28370	202.185/391.500	Laat Neolithicum	Een vuurstenen spits (uit de Klokbeker-cultuur)
28470	202.240/391.930	- Laat Neolithicum	- Keramiek en vuurstenen

		<ul style="list-style-type: none"> - Laat Neolithicum tot Vroege Bronstijd - Vroege Bronstijd - Midden Bronstijd - IJzertijd - Middeleeuwen 	<ul style="list-style-type: none"> bijlen (uit de Klokbeker-cultuur - Keramiek en uit de Klokbeker-cultuur: grondsporen, keramiek, maalstenen en brokken steen, vuurstenen werktuigen en afslagen - Keramiek (Wikkeldraad-cultuur) - Keramiek (Hilversum-cultuur) - Keramiek (Nederrijnse grafheuvel-cultuur) - Keramiek
28692	202.220/391.940	<ul style="list-style-type: none"> - Neolithicum - IJzertijd 	<ul style="list-style-type: none"> - Vuurstenen klingen en afslagen - Keramiek
38686	203.560/392.000	Vroege Middeleeuwen	Keramiek
131193	203.550/391.350	<ul style="list-style-type: none"> - Late Middeleeuwen - Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd 	<ul style="list-style-type: none"> - Keramiek - Keramiek
401200	202.920/392.398	<ul style="list-style-type: none"> - Paleolithicum tot Bronstijd - Neolithicum - Neolithicum tot IJzertijd 	<ul style="list-style-type: none"> - Vuurstenen afslagen - Een vuurstenen spits - Keramiek
401204	203.049/391.984	Nieuwe Tijd	Een oven (afkomstig van een steen-/pannenbakkerij)
401205	203.069/392.022	<ul style="list-style-type: none"> - Paleolithicum tot Bronstijd - Late Middeleeuwen tot Nieuwe Tijd - Nieuwe Tijd 	<ul style="list-style-type: none"> - Een vuurstenen kling - Loden musketkogels en een bronzen muntgewicht - Een bronzen munt
405909	202.044/391.815	Bronstijd tot Romeinse tijd	Aardewerkscherven
405910	201.930/391.886	Bronstijd tot Romeinse tijd	Aardewerkscherven

2.4 Informatie amateurarcheologen

De provinciale lijst van amateurarcheologen bevat geen contactpersonen in de omgeving van het plangebied.

Figuur 6: Kaart met Archis-gegevens met daarop een cirkel met een straal van één kilometer rond het plangebied die de buitengrens van het onderzoeksgebied aangeeft.

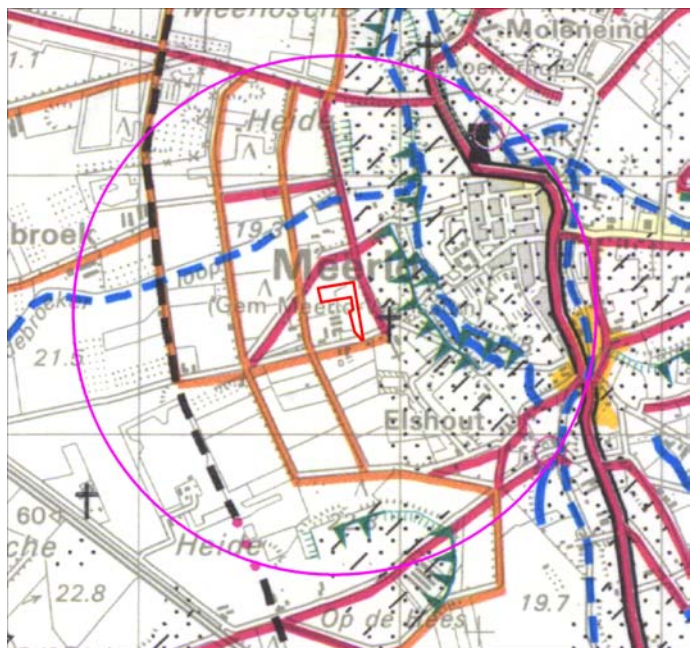
2.5 Historie

De Tranchotkaart uit 1805 laat zien dat het plangebied in die tijd in nog onontgonnen gebied lag.

Figuur 7: Tranchotkaart 1805.

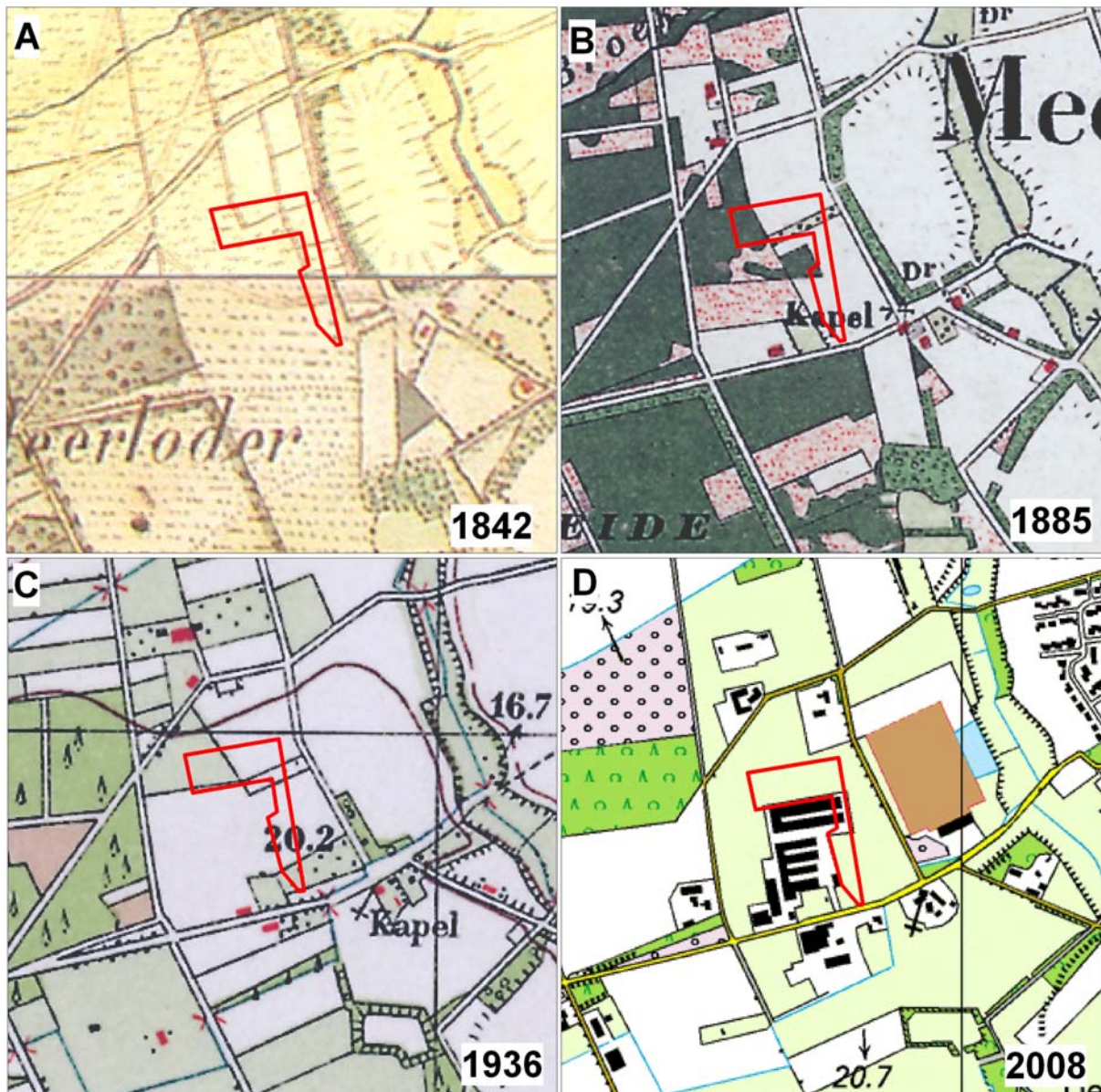
Volgens de kaart van Renes dateert de weg ten noorden van het plangebied van voor 1810 terwijl de overige wegen rondom het plangebied van na 1810 dateren.

Figuur 8: Kaart historische elementen naar Renes.

De kadastrakaart uit 1832 is van dit plangebied niet beschikbaar.

Figuur 9 toont achtereenvolgens topografische kaarten van het onderzoeksgebied uit 1842, 1885, 1936 en 2008. Vergelijking van de Tranchotkaart uit 1805 met de topografische kaart uit 1842, laat zien dat het noordoostelijke deel van het plangebied tussen 1805 en 1842 ontgonnen is. De ontginning van de overige delen heeft pas later in de negentiende eeuw plaatsgevonden. Hierbij zijn het meest zuidelijke en het meest westelijke deel beplant met bos. In de tweede helft van de twintigste eeuw is het bos gerooid, heeft schaalvergoting plaatsgevonden en is pal ten zuidwesten van het plangebied, een groot landbouwbedrijf gebouwd.

Figuur 9: Uitsneden uit de topografische kaarten uit achtereenvolgens: 1842, 1885, 1938 en 2008.

2.6 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Specifieke ligging

Het plangebied ligt in een relatief laag gelegen deel van het dekzandlandschap dat pas in de negentiende eeuw ontgonnen is. Vergelijking van het AHN-beeld met de ligging van de bekende vindplaatsen, laat zien dat vrijwel alle vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied op de hogere delen van het dekzandlandschap ten westen van het plangebied liggen en in de zones ten noorden en ten oosten van het plangebied die aan het dal van de Boddeboekerloop en de oude Maasgeulen grenzen.

Verwachte perioden (datering)

Op basis van de bekende gegevens omtrent archeologische waarden in het gebied moet worden geconcludeerd dat binnen het onderzoeksgebied archeologische resten aanwezig zijn die dateren uit het laat-paleolithicum, het mesolithicum, het neolithicum, de bronstijd, de ijzertijd, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd. Door de late ontginning, is de kans op resten uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd binnen het plangebied, echter klein.

Complextypen

Door de ligging van het plangebied op een relatief laag gelegen deel van het dekzandlandschap is de kans op resten van nederzettingen of grafvelden uit het Neolithicum, de Bronstijd, de IJzertijd, en de Romeinse tijd, klein. Wel kunnen resten van tijdelijke kampementen uit met name de steentijd aanwezig zijn. Door het ontbreken van een watervoerende laagte in de nabijheid van het plangebied, is de kans hierop echter ook hooguit; middelhoog.

Uiterlijke kenmerken

Nederzettingsresten uit alle perioden zullen binnen het plangebied uit vondststrooiingen bestaan en/of uit opgevulde spoorvullingen onder de bouwvoor.

Mogelijke verstoringen

Door de ontginning in de negentiende eeuw, het planten en rooien van bomen, de schaalvergroting en het gebruik voor de landbouw, kan (plaatselijk) aanzienlijke bodemverstoring zijn opgetreden.

2.7 Onderzoeksstrategie

Tijdens het veldwerk moet allereerst worden vastgesteld hoe de bodem is opgebouwd, in hoeverre deze intact is en of hierin archeologische indicatoren aanwezig (kunnen) zijn. Om de bodemopbouw zo exact mogelijk te kunnen bestuderen kan het beste gebruik gemaakt worden van een guts.

Indien blijkt dat de huidige grondbewerking tot in de natuurlijke bodem reikt en een goede vondstzichtbaarheid heerst, is een oppervlaktekartering het meest geschikt voor het opsporen van archeologische indicatoren. De meeste van de archeologische vondsten in de omgeving van het plangebied zijn immers gedaan als oppervlaktevondsten.

Indien een oppervlaktekartering niet mogelijk is of in onvoldoende mate effectief zal zijn, wordt op elk boorpunt nogmaals geboord. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een edelmanboor met een diameter van 15 cm. Het hiermee opgeboorde materiaal wordt gezeefd op een zeef met een maaswijdte van vier millimeter.

Binnen het plangebied zijn 23 boorpunten uitgezet. Deze zijn zoveel mogelijk gezet in een netwerk met telkens 25 meter afstand tussen de boringen en 20 meter afstand tussen de boorraaien. Hierdoor wordt binnen het 1,17 hectare grote plangebied een boordichtheid bereikt van ruim 20 boringen per hectare. Een dergelijke boordichtheid voldoet volgens de Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek (SIKB, 2006), als brede zoekoptie om vindplaatsen uit alle perioden, in zand op te sporen.

Zelfs met de door ArcheoPro gehanteerde hoge boordichtheid is op basis van booronderzoek nooit te garanderen dat alle typen archeologische resten kunnen worden opgespoord. De kans op het aantreffen van grondsporen is bijvoorbeeld aanmerkelijk groter indien een proefsleuvenonderzoek wordt uitgevoerd. Een dergelijke aanpak zou echter in dit stadium van het onderzoek een te zwaar middel vormen en dient pas te worden toegepast na vaststelling dat een intact esdek of een nog grotendeels intact bodemprofiel aanwezig is of dat archeologische indicatoren aanwezig zijn.

Van alle boorpunten is met behulp van een waterpas-instrument de NAP-hoogte bepaald.

Figuur 10: Het deel van het plangebied ten noorden van de schuren

3 Veldonderzoek

3.1 Verrichte werkzaamheden

- Positie boringen: regelmatige verdeling over het plangebied, zie figuur 13.
- Gebruikt boormateriaal: guts met diameter van 3 cm / edelmanboor met diameter van 15 cm.
- Totaal aantal boringen: 23
- Boorgrid: 20 x 25 m
- Boordichtheid: ruim 20 boringen per hectare
- Geboorde diepte: 0,7 – 1,1 m –Mv
- Inmeten boorlocaties: GPS, meetlint en waterpas
- Boorbeschrijving: Archeologische Standaard Boorbeschrijving (ASB 5.1)
- Inspectie bodemontsluitingen en/of oppervlaktekartering: In verband met de begroeiing van het plangebied was geen oppervlaktekartering mogelijk.

3.2 Resultaten booronderzoek

De ligging van de boorpunten is weergegeven op de boorpuntenkaart. De resultaten van het booronderzoek zijn opgesomd in Bijlage 1.

In nagenoeg alle boringen is een 30 tot 60 cm dikke bouwvoor aangetroffen die uit humusrijk zand bestaat. In de boringen 1, 8 en 19 wordt de bouwvoor afgedekt door een laag opgebracht zand die uit een rommelige pakket van in humusgehalte wisselende brokken bestaat.

Bovenin de boringen 17 en 18 is eveneens een dergelijke laag opgebracht zand aangetroffen.

In deze boringen ontbreekt echter de onderliggende bouwvoor en gaat het opgebrachte zand direct over in het schone gele zand van de C-horizont. Het ontbreken van een bouwvoor en de aanwezigheid van een laag opgebracht zand is hier waarschijnlijk het gevolg van de bouw van de schuren waarlangs deze boringen zijn gezet.

In de boringen 1, 5, 6, 7, 8, 19, en 21 gaat de bouwvoor direct over in het schone lichtgele zand van de C-horizont.

In de boringen 3, 4, 9 tot en met 16, 20, 22 en 23, is tussen de bouwvoor en de C-horizont een laag zand aanwezig die uit brokken humusrijk zand en uit brokken schoon geel zand bestaat.

Het betreft hier de zone onder de bouwvoor die incidenteel wordt geraakt bij het ploegen.

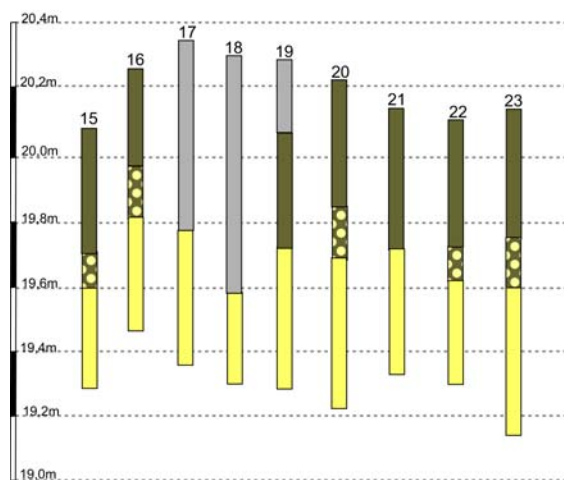
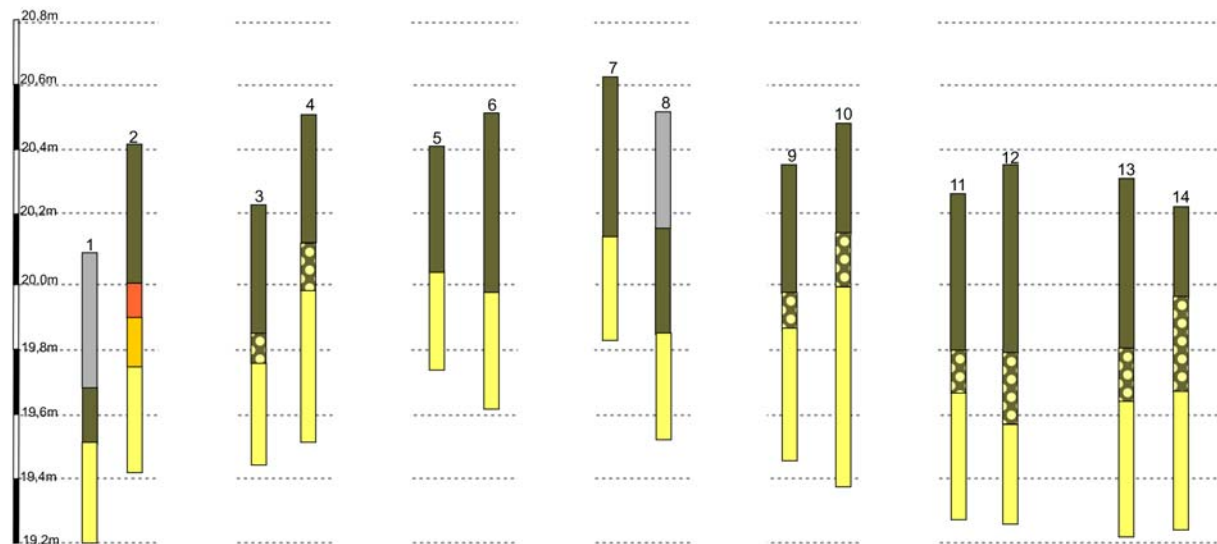
Hierdoor is een menglaag of AC-horizont ontstaan.

In boring 2 is onder de bouwvoor een laag door ijzer en humus aaneengekit zand aangetroffen. Het betreft hier waarschijnlijk een inspoelings- of B-horizont van een podzolbodem. Hieronder bleek oranje geoxideerd zand aanwezig zoals dat doorgaans voorkomt in de BC-horizont van een podzolbodem.

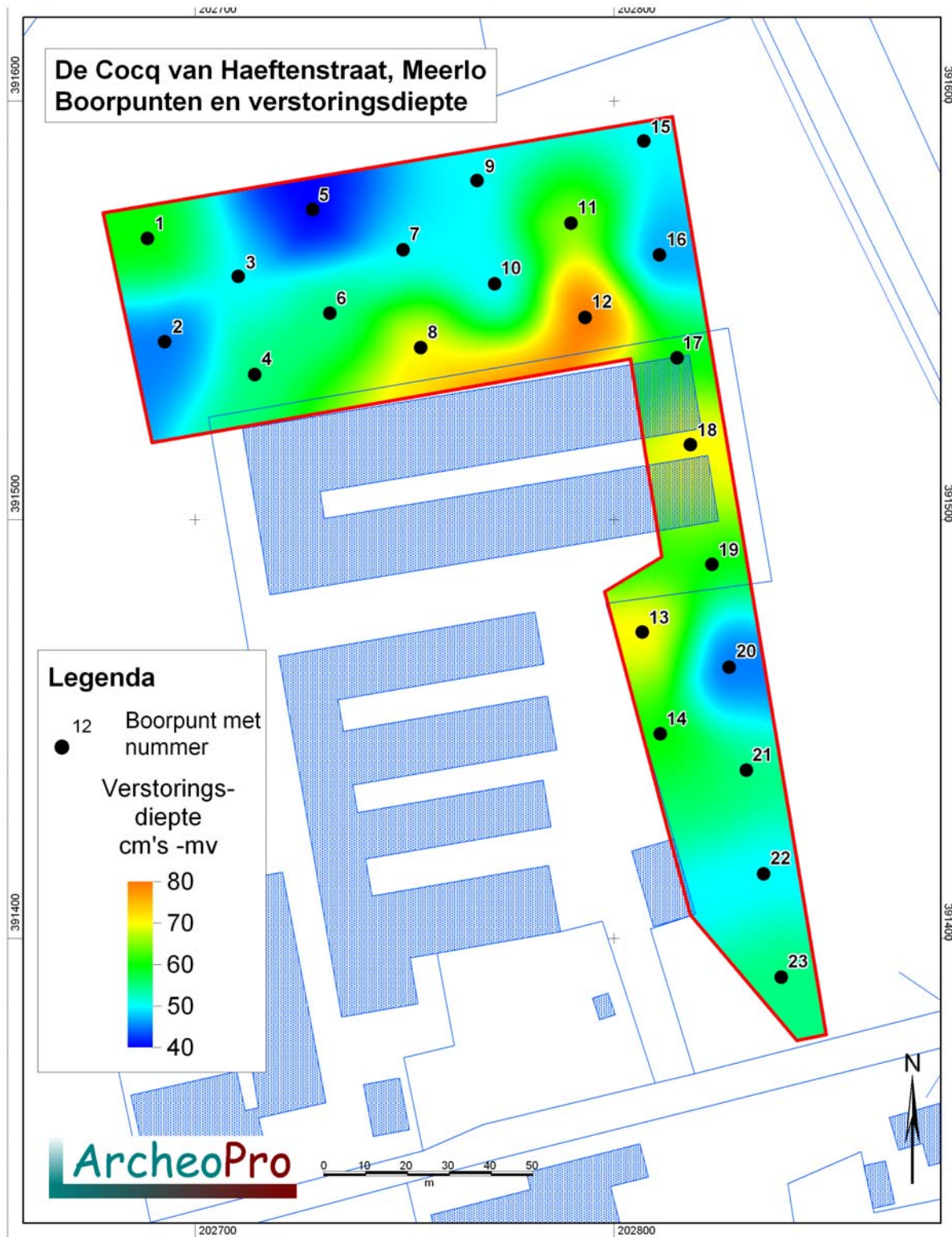
Ondanks het naboren met een megaboer en het zeven van het hiermee opgeboorde zand, zijn nergens binnen het plangebied archeologische indicatoren aangetroffen.

Figuur 11: Booronderzoek ter plaatse van boorpunt 4.

Figuur 12: Boorprofielen

Figuur 13: Boorpunten met verstoringsdiepten.

3 Conclusies

Volgens het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel geldt voor het plangebied een lage verwachting voor wat betreft de aanwezigheid van archeologische resten uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd en een middelmatige verwachting voor resten uit voorgaande perioden, waarbij het waarschijnlijk vooral zal gaan om resten van kleinere kampementen en niet om resten van (grote) nederzettingen en grafvelden.

Het plangebied is in de negentiende eeuw ontgonnen en vervolgens deels beplant met bos. In de twintigste eeuw heeft binnen het plangebied schaalvergroting plaatsgevonden en is pal ten zuidoosten van het plangebied een landbouwbedrijf gebouwd. Dit bedrijf zal binnen het plangebied, worden uitgebreid met een schuur.

Binnen het plangebied zijn 23 boringen gezet met behulp van een zandguts en een megaboer. Uit het met de zandguts verrichte onderzoek blijkt dat de bodem binnen het plangebied gekenmerkt wordt door een gemiddeld ongeveer veertig centimeter dikke bouwvoor met daaronder veelal een enkele decimeters dikke menglaag die is ontstaan door moderne grondbewerking. Hieronder is het schone gele zand van de C-horizont aangetroffen. Het betreft lemig, fijn zand.

Slechts op één boorpunt bleken resten van een podzolbodem aanwezig te zijn.

Ondanks het tot 30 cm in de C-horizont doorzetten van de boringen en het zeven van het opgeboorde zand, zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

De resultaten van het onderzoek geven derhalve geen aanleiding om archeologisch vervolgonderzoek te adviseren. Evenmin zijn tijdens het onderzoek archeologische resten aangetroffen waarmee tijdens de verdere planvorming of bij de uitvoering van de geplande werkzaamheden rekening zou moeten worden gehouden.

In verband met het volledig ontbreken van archeologische indicatoren binnen het plangebied, zijn de KNA-onderdelen *Waardstelling en Selectieadvies*, in dit rapport niet nader uitgewerkt.

In alle gevallen geldt dat indien archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden, deze gemeld dienen te worden bij de gemeente Meerlo-Wansum, conform Monumentenwet 1988, laatste wijziging van 1 september 2007, paragraaf 7, artikel 53 en verder

Drs. R.P. Exaltus
Senior-archeoloog

Archeologische tijdschaal

Periode	Datering	
Midden- en Laat Paleolithicum (oude steentijd)	250.000	- 9000
Mesolithicum (midden steentijd)	9000	- 4500
Neolithicum (nieuwe steentijd)	4500	- 2100
Bronstijd	2000	- 800
Ijzertijd	800	- 12 v. chr
Romeinse tijd	12 v chr	- 500 n. chr.
Vroege middeleeuwen	500	- 1000
Volle middeleeuwen	1000	- 1250
Late middeleeuwen	1250	- 1500
Nieuwe tijd	1500	- heden

Bronnen

Grote historische Provincie Atlas van Nederland; deel 4 Zuid-Nederland 1838-1857 1:50.000. Topografische dienst Wolters Noordhoff Groningen 1990

Grote historische topografische Provincie Atlas Noord-Brabant; 1905 1:25.000. Nieuwland Tilburg 2006

Grote historische topografische Provincie Atlas Limburg; 1894-1926 1:25.000. Nieuwland Tilburg 2006

Grote topografische atlas van Nederland 1:50.000 Deel 4 Zuid-Nederland. Topografische dienst. Wolters Noordhoff Groningen 1997

Kadaster Topografische Dienst, Top25Raster, Top10Vector, GBKN kaarten, Emmen 2008

Luchtfoto, <http://maps.google.nl>

Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten, IKAW 2 (Indicatieve kaart Archeologische Waarden), Amersfoort.

Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten, AMK (Archeologische monumentenkaart), Amersfoort.

Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten, ARCHIS II (Archeologisch Informatie Systeem), <http://archis2.archis.nl/>

Rijkswaterstaat, Servicedesk Data, AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland), Delft.

Stichting voor Bodemkartering, Bodemkaart van Nederland 1:50.000. Wageningen, 1989.

Stichting voor Bodemkartering: Geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000, Staring Centrum, Wageningen, 1989

Stichting voor Bodemkartering, Geologische kaart van Nederland 1:50.000. Wageningen, 1989.

Tranchot en v. Muffling, Kartenaufnahme der Rheinlande 1803-1820

Twaalf provinciën 2007. Atlas van topografische kaarten. Nederland 1955-1965. Uitgeverij twaalf provinciën. Landsmeer.

Literatuur

Cate, ten, et al. 1995

Es. Van W.A., Sarfatij, H. & P.J. Woltering (red.) 1988. Archeologie in Nederland; De rijkdom van het bodemarchief. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Amersfoort.

Kuiper, M. 2006/2007. Atlas van topografische kaarten Nederland, 1955-1965. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer.

Renes, J. Landschappen van Maas en Peel, Maastricht, 1999

Bijlage 1: Boorbeschrijving

Algemene kopgegevens	
Soort boring	BAR
Projectnummer	08-142-S
Projectnaam	De Cocq de Haefenstraat, Meerlo
Deelgebied	Nvt
Organisatie	ArcheoPro
CIS-code	31612
coördinaatsysteem	RD2000
Coördinaatsysteemdatum	ETRS89
Locatiebepaling	GPS en meetlint
Referentievlak	NAP
Bepaling maaiveldhoogte	AHN – Waterpas
Boormethode	Guts en edelman
Boordiameter	3 cm en 15 cm
Opdrachtgever	Arvalis Adviseurs

Posities van de boringen (boorlocaties)			
Boornummer	XCO	YCO	MA, M's tov NAP
1	202688.7	391567.0	20.07
2	202692.8	391542.3	20.42
3	202710.4	391557.9	20.24
4	202714.3	391534.5	20.53
5	202728.1	391573.9	20.41
6	202732.2	391549.2	20.52
7	202749.7	391564.3	20.63
8	202753.9	391540.9	20.54
9	202767.4	391580.8	20.37
10	202771.6	391556.2	20.47
11	202789.8	391570.7	20.27
12	202793.2	391548.1	20.34
13	202806.8	391473.0	20.29
14	202811.1	391448.7	20.23
15	202807.2	391590.3	20.09
16	202810.9	391563.1	20.24
17	202815.1	391538.5	20.36
18	202818.3	391517.8	20.32
19	202823.4	391489.2	20.27
20	202827.5	391464.6	20.22
21	202831.7	391440.0	20.13
22	202835.8	391415.3	20.12
23	202840.0	391390.6	20.14

Boorbeschrijving volgens ASB 5.1																			
Boor Nr	LDO	Lithologie						Kleur				Overige kenmerken						AIS	
		GD	BK	BS	BZ	BG	BH	HK	TK	IK	VLK	CO	PLH	VS	SST	BHN	BI		GI
1	43	Z		1			1	GE	BR	LI							OPG		
	60	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	90	Z		1				GE								C		DEZ	
2	45	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	53	Z		1				BR	RO	DO						B			
	70	Z		1				GE	OR							BC			
	100	Z		1				GE								C		DEZ	
3	40	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	50	Z		1			1	BR	GE							AC	ROG		
	80	Z		1				GE								C		DEZ	
4	40	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	55	Z		1			1	BR	GE							AC	ROG		
	100	Z		1				GE								C		DEZ	
5	40	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	70	Z		1				GE								C		DEZ	
6	55	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	90	Z		1				GE								C		DEZ	
7	50	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	80	Z		1				GE								C		DEZ	
8	35	Z		1			1	GE	BR	LI							OPG		
	70	Z		1			3	BR	GE	DO							BOV		
	100	Z		1				GE								C		DEZ	
9	40	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	50	Z		1			1	BR	GE							AC	ROG		
	90	Z		1				GE								C		DEZ	
10	35	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	50	Z		1			1	BR	GE							AC	ROG		
	110	Z		1				GE								C		DEZ	
11	50	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	65	Z		1			1	BR	GE							AC	ROG		
	100	Z		1				GE								C		DEZ	
12	60	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	80	Z		1			1	BR	GE							AC	ROG		
	110	Z		1				GE								C		DEZ	
13	55	Z		1			3	BR		DO							BOV		
	70	Z		1			1	BR	GE							AC	ROG		
	110	Z		1				GE								C		DEZ	

14	30	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	60	Z		1		1	BR	GE							AC	ROG		
	100	Z		1			GE								C		DEZ	
15	40	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	50	Z		1		1	BR	GE							AC	ROG		
	80	Z		1			GE								C		DEZ	
16	30	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	47	Z		1		1	BR	GE							AC	ROG		
	80	Z		1			GE								C		DEZ	
17	60	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	100	Z		1			GE								C		DEZ	
18	70	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	100	Z		1			GE								C		DEZ	
19	25	Z		1		1	GE	BR	LI							OPG		
	60	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	100	Z		1			GE								C		DEZ	
20	40	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	45	Z		1		1	BR	GE							AC	ROG		
	80	Z		1			GE								C		DEZ	
21	55	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	80	Z		1			GE								C		DEZ	
22	40	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	50	Z		1		1	BR	GE							AC	ROG		
	80	Z		1			GE								C		DEZ	
23	40	Z		1		3	BR		DO							BOV		
	55	Z		1		1	BR	GE							AC	ROG		
	100	Z		1			GE								C		DEZ	

Betekenis van de afkortingen:

LDO – Onderzijde boortraject

Lithologie:

GD – Onverharde sedimenten: G = grind, K = klei, L = leem, V = veen en Z = zand

Bijmengsels: BK = bijmengsel klei, BS = bijmengsel silt, BZ = bijmengsel zand, BG = bijmengsel grind, BH = bijmengsel humus. Betekenis toegevoegde cijfers: 1 = zwak, 2 = matig, 3 = sterk en 4 = uiterst.

Kleur:

HK = hoofdkleur, BL = blauw, BR = bruin, GE = geel, GN = groen, GR = grijs, OL = olijf, OR = oranje, PA = paars, RO = rood, RZ = roze, WI = wit, ZW = zwart.

TK = Tweede kleur (kleurafkortingen als boven).

IK = Intensiteit kleur: LI = licht en DO = donker

VLK = Vlekken (V): 2^e en 3^e letter is kleurafkorting als boven, 1 = weinig, 2 = matig, 3 = veel**Overige kenmerken:**

CO = Consistentie (C): ZSL=zeer slap, SLA=slap, MSL=matig slap, MST=matig stevig, STV=stevig

PLH = plantenresten (PL0 = geen, PL1 = spoor, PL2 = weinig, PL3 = veel)

VS = veensoorten

SST = Sedimentaire structuren

BHN = Bodemhorizont; BHC = C-horizont

BI = Bodemkundige interpretaties; BOV = bouwvoor, ROG = rommelig, OPG = Opgebracht

GI = Geologische interpretaties; DEZ = dekszand

AIS = Archeologische indicatoren